

HỘI THI GIẢNG VIÊN DẠY GIỎI GÓP PHẦN NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG CÁN BỘ Ở CÁC TRƯỜNG CHÍNH TRỊ

TS TRẦN NGỌC UẤN*

Thực hiện Quyết định số 100- QĐ/TW, ngày 22-10-2007 của Bộ Chính trị và Nghị định số 129- NĐ/CP, ngày 17-12-2008, của Chính phủ về Học viện Chính trị- Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh; Thông báo số 181-TB/TW, Quyết định số 184-QĐ/TW, ngày 3-9-2008 của Ban Bí thư Trung ương Đảng (Khóa X) về đổi mới nâng cao chất lượng hoạt động và chức năng, nhiệm vụ của trường chính trị cấp tỉnh; căn cứ quy định về tổ chức thao giảng, dự giờ ở các trường chính trị tỉnh, thành phố; từ thực tế hoạt động đào tạo ở các trường chính trị, để tăng cường chỉ đạo, tiếp tục nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ ở các trường chính trị tỉnh, thành phố, trong các ngày 12, 13, 14 tháng 10 và ngày 21, 22, 23 tháng 10 năm 2009, Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh đã tổ chức Hội thi giảng viên dạy giỏi toàn quốc các trường chính trị tỉnh, thành phố lần thứ III (năm 2009) ở hai khu vực: phía Bắc, tổ chức tại Trường Chính trị tỉnh Tuyên

Quang; phía Nam, tổ chức tại Trường Chính trị tỉnh Tiền Giang.

1. Hội thi có ý nghĩa thiết thực góp phần đẩy mạnh hoạt động đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của các trường chính trị tỉnh, thành phố trong cả nước

Đây là hoạt động chuyên môn, phương pháp, nghiệp vụ trực tiếp tác động tích cực, mạnh mẽ đến một loạt vấn đề có liên quan trong tổ chức hoạt động đào tạo của các trường chính trị. Hoạt động này, góp phần thúc đẩy hoạt động toàn diện, tích cực đổi mới nội dung chương trình, đổi mới phương pháp giảng dạy, học tập, bồi dưỡng đội ngũ giảng viên, mua sắm trang thiết bị, đồ dùng dạy học v.v. phục vụ ngày càng tốt hơn cho hoạt động đào tạo, bồi dưỡng cán bộ ở các trường chính trị.

Thông qua tổ chức Hội thi, tạo điều kiện cho đội ngũ giảng viên các trường chính trị nghiên cứu nội dung bài giảng, đi sâu cải tiến phương pháp, phương tiện dạy học, áp dụng phương pháp giảng dạy tích cực, sử dụng, kết hợp linh hoạt các phương pháp giảng dạy.

* Học viện CT-HC quốc gia Hồ Chí Minh

Tăng cường trao đổi, học tập kinh nghiệm, giúp đỡ lẫn nhau để nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm. Giúp cho giảng viên nâng cao hơn nữa tinh thần, ý thức trách nhiệm chuyên môn, tình cảm nghề nghiệp.

Tạo điều kiện để các trường chính trị tăng cường giao lưu, trao đổi, học tập kinh nghiệm, nâng cao hơn nữa năng lực lãnh đạo, tổ chức, quản lý nhà trường.

Quá trình tổ chức, chuẩn bị, lựa chọn và cử giảng viên tham gia Hội thi là điều kiện tốt để các trường chính trị đánh giá, phân loại giảng viên, trên cơ sở đó mà có kế hoạch tiếp tục đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giảng viên trong những năm tiếp theo.

Kết quả Hội thi là cơ sở cho việc lựa chọn, công nhận giảng viên dạy giỏi và đề nghị định thành tích, kinh nghiệm trong tổ chức quản lý, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, động viên, biểu dương kịp thời thành tích, phong trào của các trường chính trị tỉnh, thành phố.

Tổ chức Hội thi, Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh có điều kiện để nắm bắt cụ thể hơn nhu cầu và hoạt động đào tạo cán bộ giảng viên của các trường chính trị. Trên cơ sở đó rút kinh nghiệm, xây dựng, hướng dẫn đổi mới nội dung, chương trình, giáo trình, phương pháp giảng dạy và học tập, bổ sung quy chế, đào tạo, bồi dưỡng giảng viên v.v. cho các trường chính trị tỉnh, thành phố.

Dự Hội thi lần này là những giảng viên tiêu biểu đã được các trường chính trị lựa chọn qua thao giảng hai cấp: cấp khoa, cấp trường. Trong Hội thi, mỗi giảng viên tự chọn và phải

chuẩn bị giáo án cho một bài trong chương trình Trung cấp lý luận chính trị và thực hành giảng dạy trên lớp một phần theo nội dung giáo án đã chuẩn bị với thời gian 60 phút cho đối tượng giảng là cán bộ lãnh đạo, quản lý cấp cơ sở.

2. Một số kết quả chủ yếu của Hội thi:

Một là, đây là Hội thi lần thứ III, mặc dù đang bận rộn nhiều công việc cho đầu năm học mới, song các trường chính trị, các trường bộ, ngành đã tham gia khá đông đủ, với 120 giảng viên của 64 trường (62 trường chính trị tỉnh, thành phố và 02 trường bộ, ngành). Thành phần tham gia đa dạng, có các đồng chí lãnh đạo một số trường, các trường, phó khoa, phòng và các giảng viên v.v. . .

Đáng lưu ý là trong số giảng viên tham dự Hội thi lần này, có tới 13,5% số giảng viên trẻ mới tham gia giảng dạy ở các trường chính trị dưới 5 năm, và có 50% giảng viên là nữ v.v. . .

Hai là, các trường chính trị, các trường bộ, ngành đã thực hiện tốt kế hoạch tổ chức của Hội thi do Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh hướng dẫn; nhìn chung các trường đã tổ chức thao giảng hai cấp đúng quy trình, bài bản, nghiêm túc, chặt chẽ, với 1414 lượt giảng viên tham gia, trong đó 993 lượt giảng viên thao giảng cấp khoa, trong số này có 714 giảng viên được công nhận giảng viên dạy giỏi cấp khoa; có 421 lượt giảng viên tham gia thao giảng cấp trường, trong đó 309 giảng viên được công nhận giảng viên dạy giỏi cấp trường.

Ba là, qua tổ chức đánh giá giáo án cho thấy, việc chuẩn bị giáo án tham gia Hội thi

của các giảng viên là công phu, nghiêm túc, hình thức giáo án đẹp. Từ thực tế chuẩn bị giáo án của các giảng viên và đánh giá của Ban Giám khảo Hội thi, nhìn chung các giáo án đã bảo đảm những yêu cầu, quy định và hướng dẫn chung của Học viện. Nội dung các giáo án đã xác định rõ mục đích, yêu cầu, kết cấu của bài giảng, xác định phương pháp giảng dạy phù hợp. Nội dung kiến thức đề cập trong giáo án bảo đảm tính cơ bản, đúng, phù hợp với mục đích, yêu cầu bài giảng đã xác định. Các giáo án đã thể hiện đúng khung giáo án và 5 bước lên lớp v.v. Với những quy định, yêu cầu và nội dung đã xác định trong Hội thi, thông qua quá trình chuẩn bị và tham gia Hội thi đã tạo điều kiện cho mỗi giảng viên trao đổi, có thêm những kinh nghiệm trong việc chuẩn bị các giáo án cho bài giảng, và đưa việc tổ chức soạn bài của các trường tiếp tục đi vào nền nếp.

Bốn là, mỗi giảng viên đã thực hiện và hoàn thành tốt nội dung thi giảng bài trên lớp. Nội dung, kiến thức bài giảng bảo đảm đúng, rõ kiến thức cơ bản, phù hợp đối tượng, dễ hiểu. Trong giảng bài đã có nhiều cố gắng để liên hệ vận dụng kiến thức lý luận vào thực tiễn ở cơ sở, hướng dẫn hình thức lãnh đạo, quản lý, nghiệp vụ công tác v.v...

Năm là, trong thực hành giảng dạy, nhìn chung các giảng viên đã kết hợp, sử dụng linh hoạt các phương pháp giảng dạy (thuyết trình, phát vấn, hỏi đáp, đưa tình huống vào giảng bài, chia tổ, lấy ý kiến ghi lên bảng v.v), hầu hết giảng viên dự thi đã mạnh dạn sử dụng phương pháp giảng dạy tích cực, đồ dùng dạy

học hiện đại, trình bày bảng rõ. Phong cách sư phạm tốt, bình tĩnh, tự tin, làm chủ giáo án, diễn đạt mạch lạc, trang phục đúng theo quy định v.v...

Sáu là, đánh giá và công nhận kết quả.

Với một Ban Giám khảo là các nhà giáo, các nhà khoa học, các nhà quản lý có kinh nghiệm, uy tín, đã tổ chức chấm điểm đánh giá khách quan kết quả dự thi của các giảng viên. Căn cứ kết quả Hội thi, Giám đốc Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh đã quyết định và cấp giấy chứng nhận cho các giảng viên dạy giỏi, tặng bằng khen cho 30 giảng viên dạy giỏi xuất sắc.

Bảy là, Hội thi không chỉ là hoạt động chuyên môn, phương pháp mà còn là hoạt động nghiệp vụ sư phạm hết sức bổ ích. Hội thi đã giúp cho Ban Giám hiệu và các trường chính trị có thêm kinh nghiệm tốt trong tổ chức quản lý đào tạo. Kết quả Hội thi sẽ góp phần thúc đẩy toàn diện hoạt động thi đua dạy tốt, học tốt, tạo sự chuyển biến toàn diện, sâu sắc, tạo xung lực mới và đưa hoạt động đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý cấp cơ sở ngày càng nền nếp, chất lượng. Với những kết quả đạt được, Hội thi giảng viên dạy giỏi toàn quốc các trường chính trị tỉnh, thành phố lần thứ III - năm 2009 đã hoàn thành tốt kế hoạch đã đề ra.

Tám là, Kết quả Hội thi là hoạt động cụ thể, có ý nghĩa thiết thực và trực tiếp góp phần triển khai thực hiện Thông báo số 181-TB/TW, Quyết định số 184 - QĐ/TW, ngày 03-9-2008 của Ban Bí thư Trung ương Đảng (Khóa X) về đổi mới nâng cao chất lượng

hoạt động và chức năng, nhiệm vụ của trường chính trị; Kế hoạch số 32/ KH-HVCT-HCQG, ngày 28-11-2008 của Giám đốc Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh về đổi mới, nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ ở các trường chính trị và là một hoạt động cụ thể nhằm thực hiện tốt nhiệm vụ của Học viện trong việc hướng dẫn, chỉ đạo, quản lý nội dung chương trình, phương pháp giảng dạy, tổ chức quản lý đào tạo, bồi dưỡng cán bộ cấp cơ sở ở các trường chính trị tỉnh, thành phố.

Đạt được kết quả và thành công của Hội thi như đã nêu trên là do:

Thứ nhất, các trường chính trị tỉnh, thành phố đã có nhiều cố gắng và tạo được sự chuyển biến mạnh mẽ, tích cực trong việc đổi mới nội dung, phương pháp giảng dạy, học tập. Để tham gia Hội thi, các trường chính trị đã rất quan tâm, chuẩn bị tích cực, khẩn trương, nghiêm túc. Nhìn chung tất cả các trường đã tổ chức tốt thao giảng hai cấp: cấp khoa, cấp trường, qua đó chọn giảng viên tham gia Hội thi. Các giảng viên đến dự thi về cơ bản có kinh nghiệm giảng dạy tốt và đã được chọn lọc ở trường và tham gia Hội thi với tinh thần khiêm tốn, học hỏi, cầu thị v.v. ban giám hiệu các trường đã có sự lãnh đạo, quan tâm và có những biện pháp hiệu quả trong việc rèn luyện, bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ, chuẩn bị tốt các hoạt động và tổ chức đoàn tham gia Hội thi. Với sự quan tâm nêu trên, thể hiện tinh thần trách nhiệm cao của lãnh đạo các trường không chỉ đối với phong trào chung, mà còn với chính phong

trào thi đua của các trường, nhằm mục tiêu nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Qua Hội thi cho thấy, những trường thực sự có phong trào và có sự chuẩn bị chu đáo, tổ chức quản lý đào tạo nền nếp thì giảng viên dự thi đạt kết quả cao.

Thứ hai, trong những năm vừa qua, Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh đã quan tâm chỉ đạo sâu sát, cụ thể, có hiệu quả trong hướng dẫn các trường chính trị tích cực đổi mới nội dung, chương trình, giáo trình, phương pháp giảng dạy trong đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Công tác hướng dẫn, chỉ đạo của Học viện trong quá trình chuẩn bị và tổ chức Hội thi rất sát sao, cụ thể, hợp lý, khoa học và có hiệu quả, tổ chức Hội thi chặt chẽ.

Thứ ba, Ban Tổ chức, đơn vị đăng cai đã chuẩn bị tốt cho tổ chức Hội thi. Ban Tổ chức Hội thi và nhất là đơn vị đăng cai tổ chức là Trường Chính trị tỉnh Tuyên Quang và Trường Chính trị tỉnh Tiền Giang đã có rất nhiều cố gắng, chuẩn bị và tạo điều kiện tốt nhất cho Hội thi diễn ra thuận lợi. Thường trực Tỉnh ủy, UBND tỉnh Tuyên Quang và Thường trực Tỉnh ủy, UBND tỉnh Tiền Giang quan tâm, tạo điều kiện thuận lợi, luôn theo dõi và động viên Hội thi.

Tuy nhiên, qua tổng kết Hội thi cũng giúp cho cán bộ lãnh đạo, giảng viên các trường thấy được điểm hạn chế về nội dung, phương pháp giảng dạy.

Một số giáo án trong phần xác định mục đích, yêu cầu chưa rõ, việc phân bổ thời gian cho các phần của bài giảng đã có, song nội

dung chuẩn bị lại chưa tương xứng, hoặc quá dài, ôm đồm. Phần câu hỏi kiểm tra bài cũ đã nêu trong giáo án, song có một số bài không có đáp án trả lời; các câu hỏi phát vấn chưa được chuẩn bị, hoặc có chuẩn bị song còn ít. Số liệu, tư liệu thực tế nêu trong giáo án chưa nhiều, tài liệu phục vụ soạn chưa phong phú.

Một số bài trong thực hành giảng dạy gắn với thực tiễn cuộc sống chưa thật phong phú, ví dụ, dẫn chứng chưa thật thuyết phục, chưa bám sát thực tiễn, nhất là thực tế cơ sở v.v...

Trong giảng bài, bên cạnh một số bài đã thành công áp dụng phương pháp giảng dạy tích cực, còn một số bài vẫn dùng phương pháp thuyết trình là chủ yếu, sử dụng ngôn ngữ đôi khi còn chưa chuẩn v.v. Câu hỏi kiểm tra bài cũ, hướng dẫn tài liệu tự học ở nhà chưa thật đầy đủ.

3. Từ kết quả và thành công của Hội thi, để đẩy mạnh hoạt động đào tạo, bồi dưỡng cán bộ ở các trường chính trị, cần thống nhất nhận thức và thực hiện một số công việc và kiến nghị dưới đây:

- Kết quả trong Hội thi mà giảng viên các trường chính trị đạt được mới chỉ là bước đầu. Với vinh dự, trách nhiệm, mỗi giảng viên đã được công nhận là giảng viên dạy giỏi tại Hội thi cần tiếp tục phấn đấu, trau dồi chuyên môn, nghiệp vụ để hoàn thành tốt hơn nữa nhiệm vụ của giảng viên trường chính trị.

- Phát huy những kết quả đã đạt được, các trường cần tiếp tục đẩy lên và duy trì phong trào thi đua "dạy tốt, học tốt", nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Căn cứ vào quy chế, kinh nghiệm và điều kiện thực tế, các trường chính trị cần có kế hoạch cụ thể và

thường xuyên tổ chức có nền nếp hoạt động thao giảng, dự giờ. Thông qua đó tiếp tục tạo điều kiện cho giảng viên tự nâng cao trình độ chuyên môn, phương pháp, nghiệp vụ sư phạm. Qua thao giảng để đánh giá, phân loại chất lượng giảng viên, có kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng trước mắt, lâu dài. Để tổ chức tốt hoạt động này cần phải thường xuyên tổ chức rút kinh nghiệm v.v.

- Trên cơ sở kết quả, kinh nghiệm của Hội thi, Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh cần tiếp tục quan tâm đến công tác chỉ đạo, hướng dẫn quản lý hoạt động đào tạo ở các trường chính trị, thường xuyên tổ chức các hội nghị chuyên môn, phương pháp, tổ chức đánh giá, rút kinh nghiệm và chỉ đạo có hiệu quả hơn hoạt động đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp giảng dạy ở các trường chính trị.

- Trong điều kiện cho phép, thường trực tỉnh, thành uỷ các địa phương, các bộ, ngành, ban giám hiệu các trường chính trị tiếp tục quan tâm, lãnh đạo, tạo điều kiện, có chính sách cụ thể cho việc đào tạo, bồi dưỡng giảng viên và có chế độ động viên kịp thời các giảng viên đạt giảng viên dạy giỏi và dạy giỏi xuất sắc.

- Căn cứ vào thực tế, khả năng tổ chức, phong trào của các trường, có thể hai năm tổ chức hội thi một lần. Qua đó tiếp tục khích lệ, khẳng định, động viên phong trào, góp phần đẩy mạnh, nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ ở các trường chính trị tỉnh, thành phố, đáp ứng yêu cầu đào tạo cán bộ cấp cơ sở trong thời kỳ mới.